

Aanleiding

De werkgroep Kwaliteit en Onderwijs is in het vroege voorjaar van 2025 bezig geweest met het schrijven van een visie op onderwijs. Met de veranderende rol van intern begeleider naar kwaliteitscoördinator veranderen de rollen van directies en teams ook en vonden we het belangrijk terug te gaan naar de visie. Waarom willen we de rol van de kwaliteitscoördinator ruimte geven en wat betekent dat dan voor CNS Ede? Een gezamenlijke visie die gebaseerd is op wetenschappelijke onderzoeken en bronnen is belangrijk voor de keuzes die we met elkaar gemaakt hebben en maken, zodat we koers houden.

Een visie is wat we willen bereiken in de toekomst. Het geeft een helder beeld weer van de ideale situatie die we voor ogen hebben. Het beschrijven van een visie werkt als een kompas voor elke school binnen ons bestuur. Het helpt ons binnen CNS Ede een gemeenschappelijke taal te spreken.

Vanuit de gouden cirkel

Met behulp van de Golden Circle van Simon Sinek beschreven we de volgende stappen:

WHY:

- Op al onze scholen ontwikkelen leerlingen zich optimaal
- Al onze scholen bieden kwalitatief hoogwaardig onderwijs

HOW:

- Ons visiekwadrant is ingevuld, met bovenstaande doelen voor ogen

WHAT:

- Dit wordt vertaald in schooljaar 2025-2026. Er worden heldere criteria opgesteld door de werkgroep Kwaliteit en Onderwijs in samenspraak met het Directeurenteam en het KC- netwerk. Dit heeft vanzelfsprekend invloed op het Koersplan, schoolplan en jaarplan.



Wat staat er in ons huidige Koersplan?

Het is lastig om één tekst te vinden die de visie van CNS-Ede duidt. In de veelheid tekst van Het Koersplan vinden we deze alinea's die wellicht als visie genoemd kunnen worden.

'Het is onze missie om iedere leerling, die aan ons is toevertrouwd, vanuit onze gezamenlijke expertise te ondersteunen in de persoonlijke ontwikkeling tot zelfbewuste, veerkrachtige wereldburgers. Zo kunnen zij nu en in de toekomst een waardevolle bijdrage leveren aan de maatschappij. Gevoed door onze christelijke waarden en vanuit onze visie op kwalitatief goed onderwijs leggen wij bij onze leerlingen hiervoor een stevig fundament'

“Wij willen een lerende organisatie zijn, waarbij vanuit een open christelijke identiteit, op basis van vertrouwen, verbinding, vakmanschap en verantwoordelijkheid elke school vormgeeft aan het totale onderwijscurriculum waarbij professionele inzet van alle medewerkers voorwaardelijk is in de realisatie van onze stichtingsmissie’

“Persoonlijk meesterschap en teamleren, de twee fundamentele disciplines van CNS Ede als Lerende Organisatie, hebben ertoe geleid dat de kwaliteit van ons onderwijs op de diverse scholen een meetbaar positieve ontwikkeling laat zien in alle facetten die bijdragen aan het realiseren van onze missie.”

Welke ontwikkeling hebben we doorgemaakt en hoe zou het in het voorjaar van 2025 klinken?

Visie op onderwijs

CNS Ede staat voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs binnen een professionele en lerende gemeenschap. Binnen onze koersplanperiode '23-'27 ontwikkelen wij een verdiepte visie op onderwijs. Deze visie is gebaseerd op het visiekwadrant (Academica, 2021), waarbij er onderscheid wordt gemaakt in de volgende vier deelgebieden, namelijk: visie op leren en gedrag, visie op leren organiseren, visie op professionaliteit en de visie op veranderen/ verankeren.



Visie op leren en gedrag

Kennisontwikkeling staat centraal in onze scholen. Onze teams bestaan uit professionals, die de leerlingen sturen op het verwerven van kennis.

Een rustig werkklimaat is de basis om tot leren te komen en kennis is de basis van het leren. Kennis gaat vooraf aan het leren van vaardigheden. Bij het jonge kind past daarvoor een meer ontwikkelgerichte aanpak. Alle leerlingen kunnen leren en ook gedrag is leerbaar.

Wij streven ernaar dat alle leerlingen zo effectief mogelijk leren waarbij wij ons baseren op wetenschappelijk onderbouwd onderzoek (evidence-informed) en het continu professionaliseren van onze leerkrachten. Het model van leren en de principes van Rosenshine¹ zijn hierbij een belangrijk theoretisch kader.

Visie op leren organiseren

In onze visie op leren organiseren, willen wij onze leerlingen, groepsgewijs², zo optimaal mogelijk kunnen laten leren. We bieden een kenniscurriculum waarin hoge verwachtingen zijn voor alle leerlingen. We zorgen voor kansengelijkheid door het bieden van differentiatie in (leer)tijd, leermiddelen en ondersteuning. ICT wordt hierbij ingezet als ondersteunend middel om effectief te kunnen leren.

In onze scholen vertalen we de visie op leren concreet doordat alle leerkrachten bewezen leerstrategieën en onderbouwde didactische principes gebruiken bij het aanleren van kennis, gedrag en vaardigheden. Als uitgangspunt hanteren we dat kennis voorafgaat aan vaardigheden. Directe instructie is een veel gebruikt didactisch model wat passend is binnen de principes van Rosenshine. We streven naar de opbouw van een kennisrijk curriculum op alle scholen. Heldere schoolbrede omgangsvormen en routines zorgen voor het zo min mogelijk belasten van het werkgeheugen en zijn daarmee een voorwaarde in elke CNS-school.

We bieden voor onze leerlingen een veilige en voorspelbare omgeving. Er is structuur, orde en regelmaat binnen onze school en klassen. Alle medewerkers handelen uniform binnen het klassenmanagement, de regels en structuren, zoals die op de betreffende scholen zijn vastgelegd³.

Visie op professionaliteit

De leerkracht doet ertoe!⁴ Binnen CNS-Ede werken we vanuit de Lerende Organisatie als PLG in leer- en ontwikkelteams, die op basis van schoolgrootte verschillende organisatievormen kunnen hebben. Het voortdurend en in gezamenlijkheid verbeteren van ons onderwijs en het verhogen van de expertise van de onderwijsprofessionals is de kerntaak. Onze professionals hebben een onderzoekende houding en vertalen dit naar de eigen schoolpraktijk. Ze zijn in staat om vanuit de professionele dialoog⁵ te reflecteren op het handelen. Ze geven en ontvangen feedback en feed forward. Zij zijn evidence informed en baseren het handelen op wetenschappelijke inzichten.

Vanuit het vierjarenplan hebben we duidelijk zicht op de professionaliseringsbehoeften om de organisatiedoelstellingen te behalen. De ontwikkelvragen binnen de stichting worden gekoppeld aan aanwezige expertise. Waar nodig wordt deze extern gezocht.

Visie op veranderen en verankeren

Wij zijn continu bezig met ontwikkelen, verbeteren, borgen en (waar nodig) vernieuwen. Dit betekent dat wij door scholing en onderlinge uitwisseling en het volgen van (onderwijs)ontwikkelingen onze visie actueel houden. Wij laten ons informeren door wetenschappelijk onderzoek (evidence informed) en onderzoeken nieuwe inzichten. Daardoor maken we bewust keuzes wat we wel en niet veranderen. Wij werken vanuit data met ambitiekaarten, waarin wordt beschreven wat we willen bereiken en kwaliteitskaarten⁶, waarin staat beschreven hoe we als scholen criteria stellen voor het geven van goed onderwijs. In aanpakkaarten staat expliciet beschreven wat de werkwijze van de leerkracht is.

Bijlagen

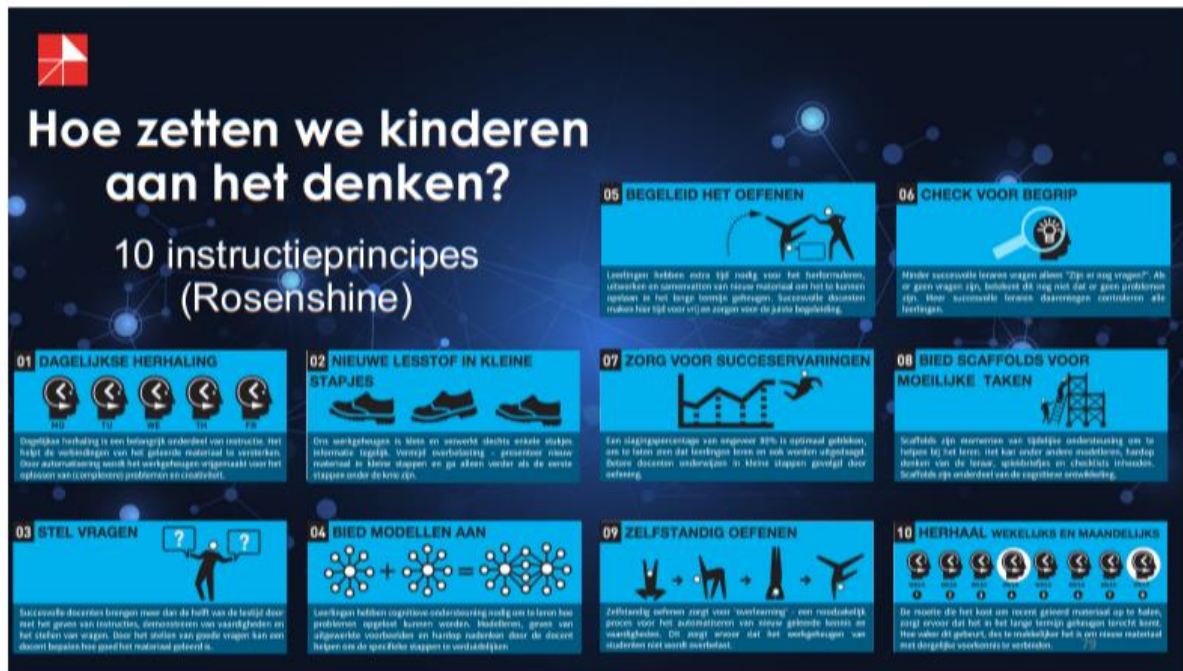
1. Principes van Rosenshine:

Doorloopjes. (2023, 23 juni). *De tien instructieprincipes van Rosenshine*. Doorloopjes.nl.

<https://doorloopjes.nl/2022/01/de-tien-instructieprincipes-van-rosenshine/>

Karels, M. (2025, 13 mei). *De tien principes van Rosenshine*. wij-leren.nl. <https://wij-leren.nl/tien-principes-van-rosenshine.php>

Sherrington, T. (2019). *Rosenshine's principles in action*. John Catt Educational.



2. Groepsgewijs leren organiseren:

Ashman, G. (2021). *Dit is goed onderwijs: Een evidence-informed gids voor leraren*. Amsterdam University Press.

Ashman, G. (2022). *Dit is goede didactiek: Leraren die effectief lesgeven*. Amsterdam University Press.

Bouttaouane, R. (2023). *Benut het leerpotentieel van alle leerlingen: over het effect van hoge verwachtingen in het onderwijs*.

Differentiatie in de klas: wat werkt? | NRO. (z.d.). NRO.

<https://www.nro.nl/onderzoeksprojecten/differentiatie-in-de-klas-wat-werkt>

Grit, V. (2023, 7 april). Per ongeluk lage verwachtingen. *onderwijspraktijk*. Geraadpleegd op 13 mei 2025, van <https://www.academica-group.com/kennis/per-ongeluk-lage-verwachtingen>

Hattie, J. (2008). *Visible learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge.

Lemov, D. (2014). *Teach Like a Champion: 49 Techniques that Put Students on the Path to College*. Jossey-Bass.

Surma, T., Vanhoyweghen, K., Sluismans, D., Camp, G., Muijs, D., & Kirschner, P. (2019). *Wijze lessen : twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek*.

https://research.ou.nl/ws/files/12121456/Wijze_Lessen_digitaal_160919_1.pdf

Willingham, D. T. (2023). *Waarom leren niet vanzelf gaat: 10 inzichten voor de leerkracht*. Gompel&Svacina. *Beheersingsleren | Onderwijskennis*. (z.d.). Onderwijskennis.

<https://www.onderwijskennis.nl/themas/beheersingsleren#section-6101>

Doorloopjes.nl. (2023, 7 april). *1-130 BEHEERSING OPBOUWEN - doorloopjes.nl*.

<https://doorloopjes.nl/doorloopjes/beheersing-opbouwen/#>

Wienen, B. (2023). *Van individueel naar inclusief onderwijs: pleidooi voor minder labels en meer aandacht voor de kracht van het onderwijs.*

3. Model van leren

Bennett, T. (2022). *Regie in de klas.*

Bouttaouane, R. (2023). *Benut het leerpotentieel van alle leerlingen: over het effect van hoge verwachtingen in het onderwijs.*

Goed leerlinggedrag en wat dat van leraren vraagt - Stichting leerKRACHT. (2024, 10 september). Stichting leerKRACHT. <https://stichting-leerkracht.nl/kennisbank/het-belang-van-goed-leerlinggedrag-en-wat-dat-van-leraren-vraagt/>

Hendrick, C. (2024, 16 januari). Blogserie "Hoe leren werkt" #1: Hoe het geheugen werkt. *onderwijspraktijk*. Geraadpleegd op 13 mei 2025, van <https://www.academica-group.com/kennis/hoe-het-geheugen-werkt-1>

Willingham, D. T. (2023). *Waarom leren niet vanzelf gaat: 10 inzichten voor de leerkracht.* Gompel&Svacina.

4. Professionaliteit

duFour, R., duFour, R., Eaker, R., Mattos, M., & Muhammad, A. (2023). *Professionele Leergemeenschap het handboek: bewezen inzichten om samen het leren te verbeteren.* BazaltGroep.

Wienen, B. (2023). *Van individueel naar inclusief onderwijs: pleidooi voor minder labels en meer aandacht voor de kracht van het onderwijs.*

Ruijters, M. (2015) *Je binnenste buiten. Over professionele identiteit in organisaties.*



5. Professionele dialoog

duFour, R., duFour, R., Eaker, R., Mattos, M., & Muhammad, A. (2023). *Professionele Leergemeenschap het handboek: bewezen inzichten om samen het leren te verbeteren.* BazaltGroep.

Jutten, J. (2013). *Sleutels: handvatten voor de lerende organisatie.*

Wienen, B. (2023). *Van individueel naar inclusief onderwijs: pleidooi voor minder labels en meer aandacht voor de kracht van het onderwijs.*

6. Kwaliteitskaarten

Naaijken, E. (2018). *En wat als we nu weer eens gewoon gingen lesgeven?*

Werken met kwaliteitskaarten (2025). Topicus. Geraadpleegd op 16 mei 2025. [Werken Met Kwaliteit \(WMK\) - Mijnschoolkwaliteit](#)